

متن پرسش

سلام استاد خسته نباشید: چرا خداوند اصل استعدادها را در اعیان متفاوت قرار داده است؟ مگر اعیان فیض اقدس نیست؟ و فیض هم از خود او ساطع می شود پس می توان نتیجه گرفت که استعداد ها را هم خداوند تعیین کرده چون اعیان هم ظهور اسما هستند. معمولا در جواب به سوال بالا مسئله قابلیت اعیان و ذاتی بودن تفاوت ها را مطرح می کنند و همانطور که در جواب سوالات شما هم مطالعه کردم همین جواب را داده بودین ولی به نظر می رسد این جواب مشکل را حل نمی کند چون دوباره این سوال مطرح می شود که خود ذاتی بودن هم خدا تعیین می کند زیرا او خالق است و موجودات در صحنه وجود که نبودند تا قابلیتی داشته باشند و ظرفیت وجودی ممکنات هم خداوند تعیین می کند که ظرف و مظروف از اوست. تقاضای راهنمایی در این مسئله را دارم ممنون التماس دعا

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: موضوع امکان ذاتی اشیاء، بحث مفصلی است که در جلسات اولیه‌ی شرح تفسیر سوره‌ی حمد امام خمینی بحث شده است مبنی بر این که امکان ذاتی شیئی از خود شیئی است و حضرت حق آن شیئی را، آن شیئی نکرده است بلکه به او «وجود» داده است و به قول ابن سینا: «ما جعل الله المشمشة، مشمشمة بل اوجدها» خداوند زردآلو را زردآلو نکرده است بلکه به آن «وجود» داده است و از این لحاظ، حجت خدا برای هر مخلوقی تمام است از آن جهت که آن مخلوق، خودش، خودش است و بدین لحاظ قرآن می‌فرماید: وقتی خداوند خواست چیزی را خلق کند به آن چیز می‌گوید «بشو» و «می‌شود» پس آن چیز در علم خدا هست و خدا در خطاب به آن می‌گوید «بشو و می‌شود» و خلقت یعنی همین. موفق باشید